

Ranskalaishuillisti Naïssam Jalal johtaa vuonna 2017 perustettua Quest of the Invisible -trioa.

"Etsin merkityksellisiä ääniä"

Syyrialaistaustainen huilisti Naïssam Jalal tuo kiitetyn trionsa Turkuun. Jalalin meditatiivinen musiikki tavoittelee näkymätöntä.

Jarmo Wallenius
Turun Sanomat

Turkulaisia hemmotellaan tänä keväänä kahdella kansainvälisellä huilistivieraalla. Jo maanantaina esiintyy ranskalainen Naïssam Jalal trioineen. Skotlantilaisen Ian Andersonin johtama Jethro Tull nähdään huhtikuussa Logomossa.

Syyrialaistaustainen parisisar Naïssam Jalal aloittaa Suomen ja Baltian kiertueensa Turusta Quest of The Invisible -trionsa kanssa. Jalalin, 38, suunnitelmissa on toteuttaa tämän ja ensi vuoden mittaan useita konsertteja neljän erilaisen projektinsa puitteissa.

–Koronapandemian alussa intensiivisten työvuosien hellittäminen tuntui helpotavalta, mutta ei enää pidemmän päälle. Kun esiintymislavat pysyivät yhä kiinni, mutta

koulut avautuivat, aloin työstää musiikkia lasten kanssa. Viime kesästä lähtien olen taas pystynyt rakentamaan lykkääntyneitä konsertti- ja kiertuetapahtumia, Naïssam Jalal kertoo.

Viime lokakuussa huilisti osallistui monikansallisen Rhythms of Resistance -kvintettinsä kanssa vuotuisen Womex-maailmanmusiikkitapahtumaan. Se pidettiin Portugalin Portossa, jonne Naïssam Jalalin improvisaatioita ja itäistä ja läntistä estetiikkaa yhdistävä musiikki istui hyvin.

Alkujaan huilu tuli jazziin mukaan kuubalaisen klarinetisti ja huilisti Alberto Soccarasin soittamien afrokuubalaisten rytmien myötä 1920-luvun lopulla. Maailmanmusiikkia (world music) kaikki tyynni? –En pidä tänä päivänä tuosta wm-termistä. Ongelmana on, että se ei merkitse oikein

mitään, koska kaikki planeetalamme luotu musiikki on world musicia. Jazz, funk, hip hop, intialainen, klassinen, nyky-musiikki, arabialainen, länsi- ja pohjoisafrikkalainen mandinga- ja gnawa-musiikki ovat sitä, sillä ne ovat syntyneet eri puolilla maailmaa, Jalal sanoo.

–Luokittelu synnyttää usein musiikillisia rajoja sinne, missä niitä ei oikeasti ole olemassa. Itse koen, että kehoni muodostaa omat rajani.

Klassisen huilun koulutuksen synnyinmaassaan Ranskassa saanut Naïssam Jalal on jo 20 vuoden ajan käynyt hankkimassa musiikillista oppia Malista, Syyriasta, Egyptistä, Marokosta ja Intiasta. Damaskoksessa ja Kairossa vierähti kolme vuotta, ennen kuin koti-ikävä ajoi huilistin taas pysyvämmiin Pariisiin. Tuliaissa hän toi omaksumansa jazzillisen improvisaatiotaidon.

Alice ja John Coltranen modaalisen jazzmaailman lisäksi intialainen taidemusiikki – pohjoisen hindustanilainen ja etelän karnaattinen – ovat innoittaneet Jalalia. Bansuri-bambuhuilua soittava **Hari-prasad Chaurasia** on hänen mestarinsa. Tuorein mielenkiinnon kohde on ollut Iberian niemimaan Al-Andalusin ajan (711–1492) musiikkikulttuuri ja sen suhde nykyiseen Andalusiaan.

Huilisti on alkanut antaa myös eräänlaisia toipumis- ja lohtukonsertteja julkisissa tiloissa, sairaaloissa ja kuntoutusryhmissä. Esikuvana ovat olleet vaikkapa sellisti **Yo-Yo Man** rokotuspisteessä esittämät konsertot. Naïssam Jalal on osallistunut myös näyttämö- ja elokuvamusiikkien tekoon ja säveltänyt runoteoksia.

Turkuun tulevassa triossa Naïssam Jalalin kanssa soitta-

vat useasti Suomessa vierailnut kontrabasisti **Claude Tchamitchian** ja ranskalaisbrasilialainen pianisti **Leonardo Montana**. Yhtyeen esikoisalbumi valittiin Ranskassa 2019 vuoden levyksi kategoriomattoman musiikin sarjassa.

Kolmikon musiikki ei ole orientaalista eli itämaista jazzia, vaan siinä on lähes kaikkia edellä mainittujen musiikkien piirteitä. Meditaation, mystiikan ja modaalisen musiikin risteyksessä hiljaisuudellakin on keskeinen sija.

–Musiikillinen saundimme kohooa esikuviemme ja saamiemme vaikutteiden piiristä. Etsin merkityksellisiä ääniä ja äänien merkityksiä.

➔Naïssam Jalal – Quest of the Invisible -trio Turun konservatorion ja musiikkiopiston Mestarin-kadun salissa maanantaina 21.2. klo 19.

KUKA Naïssam Jalal

- **Ranskalainen** säveltäjä, huilisti ja yhtyejohtaja.
- **Syntynyt** Pariisissa 1984.
- **Soittanut** huilua kuusivuotiaasta asti.
- **Palasi** 2000-luvun alussa juurilleen Damaskokseen ja Kairoon opiskelemaan arabialaista musiikkia alan mestarien johdolla.
- **Aloitti** ammattimuusikon uran Ranskassa vuonna 2006.
- **Johtanut** monikansallista ja kanta-aottavaa Rhythms of Resistance -yhtyettä vuodesta 2011 alkaen.
- **Muita** yhtyeitä ja projekteja Quest of the Invisible (2017–), Al Akharen (2018–) ja Noun Ya (2009–).
- **Levytuotanto** käsittää 10 albumia vuodesta 2009 alkaen.
- **Musiikkipalkintoja** Coup de cœur from the Académie Charles Cros (2017) ja Victoires du Jazz (2019).

Anna Kortelainen: Senssit talvella 1932

Ennen sotia *Turun Sanomissa* oli palsta nimeltään ”Sekalaisia ilmoituksia”. Otsikkonsa mukaisesti se avaa eloisan näkymän ihmisten tarpeisiin, tilanteisiin, murheisiin ja edesottamuksiin. Kun selailee vaikkapa tammi-helmikuun 1932 numeroita, vaikutelma tuo mieleen nykyisen sosiaalisen median kirjavan virran.

Alkuvuonna 1932 ajat ovat kovat. Tammikuun ensimmäisessä numerossa Turun pyöräkorjauksen toivottaa alkaneen vuoden kunniaksi kaikille ”valoa pimeyteen”. Massatyöttömyys näkyy ilmoituksissa, joissa työnhakijat ilmoittavat maksavansa säästönsä henkilölle, joka antaa tai välittää heille työpai-kan: ”Siivoojatar ja portier” kaipaavat työhön hotelliin tai ravintolaan. Moni pyytää lainaa ja vakuuttelee luotetta-

”Kirjeenvaihtoilmoituksissa ilmaistaan markkina-arvoa ja tarvetilaa suorasukaisemmin kuin nykyajan deittisovelluksissa.”

vuuttaan. Vielä useampi perivelkaansa, mainiten ilmoituksessa velallisansa koko nimellä.

Piensijoittajia etsitään ja vastineeksi luvataan osakkuutta jossakin todella vetävään liikeideaan perustuvassa yrityksessä, jota olisi tarkoitus käynnistellä. Huijareita on liikkeellä: ”Edesvastuun uhallä kehoitamme sitä tunnettua naishenkilöä, joka kaupittelee muka meidän tuotteitamme, lopettamaan moisen valheenkengillä kulkemisen välttääkseen pahempia seurauksia”, jylisee Makkaraliike S. K. Heinonen.

Varsin monessa ilmoituksessa aviomiehet sanoutuvat irti kotoa karanneen vaimonsa veloista. Uusi avioliittolaki oli tullut voimaan vuonna 1929, mutta joitakin rahasioihin liittyviä säädöksiä

sovellettiin vanhan lain aikaan avioituneisiin.

Yliopistonkatu 1:ssä sijaitseva A. Seikon yksityissairaskoti ilmoittaa, että siellä on saatavilla vapaapaikkoja varattomille synnyttäjille. Monen edellisenä kesänä raskaaksi tulleen on tammikuussa ryhdyttävä miettimään, missä pääsee synnyttämään. Lapsia myös annetaan pitkäaikaiseen hoitoon kodin ulkopuolelle: ”1 v 3 kk vanha poikalapsi annetaan hoidettavaksi, nimim. Paljonko kuukausittain”. Palveluntarjoajatkin ilmoittautuvat: ”Lapsi otetaan hoidettavaksi, jos 2000 seuraa mukana.”

Nykyrahassa kyseinen kertakorvaus on 800 euroa. Syvä lama näkyy palstalla monella tavalla: ”Onko niin hyväsydämistä, varakasta pariskuntaa, joka ottaisi vuoden vanhan tytön omakseen köyhältä, työttömältä äidiltä?”

Kevätlukukauden aluksi turkulainen nuorukainen laatii budjettia ja päätyy laittamaan lehteen ilmoituksen: ”Tarmokas, yksinäinen miesopiskelija haluaa kirjeenvaihtoon naishenkilön kanssa, joka mahdollisesti voisi lainata rahaa opintojen päättämiseksi yliopistossa.”

Monilla nuorilla miehillä tulevaisuus on hämärän peitossa, ja jotain on keksittävä: ”Kunnollinen, vaikka tointa vailla oleva 25-vuotias mies haluaa kirjeenvaihtoon varakkaan naisten kanssa.”

Kirjeenvaihtoilmoituksissa ilmaistaan markkina-arvoa ja tarvetilaa suorasukaisemmin kuin nykyajan deittisovelluksissa: ”Taloudellisesti ikävissä oloissa elävä, vähemmän kallis 22-vuotias tyttö haluaa kirjeenvaihtoon vaatimattoman pojan kanssa.” Tai kaksi ”varakasta neitiä” haluaa kirjeenvaihtoon keski-ikäis-

ten, ”viran tai varallisuutta omaavien miesten kanssa”, ja nimimerkeiksi on valittu vähemmän romanttiset ”Talo I” ja ”Liike II”.

Mitä siis huomina tuo tullessaan? Ennustajat ja korteistakatsojat tarjoavat vastauksia monessa kaupunginosassa, Kaivokadulla, Kalastajankadulla, Kupittaa-kadulla, Käsityöläiskadulla ja Puutarhakadulla.

Jossain aina juhliitaan vaikeinakin aikoina: ”Niitä tunnettuja herrasmiehiä, jotka ilkeilytöissä heiväät talonmiehen kissan tämän kuun 12. päivän vastaisena yönä matkalla Suomalaiseen Pohjaan, pyydetään tuomaan se takaisin”, lukee ilmoituksessa 13. tammikuuta 1932.

ts.kulttuuri@ts.fi

Kirjoittaja on filosofian tohtori ja taiteen tutkija.

Anneli Aunola on työskennellyt Helsingin rikospoliisin väkivaltarikosjaoksessa. Hänen ja Kauko Röyhkän dekkarisarja perustuu Aunolan työssään kohtaamiin tapahtumiin.

Paha hyvä mies

KIRJAT
Kauko Röyhkä & Anneli Aunola: Tanssipartneri.
Crime Time. 304 s.

Liiian lempeä mies aloitti **Kauko Röyhkän** (s. 1959) ja eläkkeellä olevan rikospoliisin **Anneli Aunolan** (s. 1949) yhteisen dekkarisarjan viime vuonna. Tarinoiden päähenkilö on Helsingin poliisilaitoksella työskentelevä konstaapeli Alisa Aro.

Sarjan avausosa oli rankka kuvaus pedofiiliasta. Uutukaisen aiheena on parisuhde- ja naisiin kohdistuva väkivalta, joka – kuten tarinan edetessä paljastuu – koskettaa myös Aroa itseään.

Röyhkän ja Aunolan dekkari liikkuu maailmassa, jossa eletään sangen arkista elämää, mutta taustalla leijuvat synkät pilvet. Hyvä kääntyy pahaksi yllättäen ja arvaamatta. Tarkkaa vuotta tapahtumille ei kerrota, mutta esiköisen tavoin nykyin ollaan 1990-luvulla.

se. Aro tapaa mukavan miehen, Samin, jonka kanssa muuttaa nopeasti yhteen. Lempeästä miehestä kuoriutuu muuton jälkeen äkkiipikainen ja väkivaltainen. Niin poliisi kuin onkin, Aro tuntee sekä turvattomuutta että voimattomuutta yllättävän tilanteen edessä. Hän haluaa ymmärtää miestä, ja jopa syyttää tapahtumista itseään. Lienee tuttu kuvio parisuhdeväkivaltatapa-uksissa.

Samin petollisuus tulee tarinassa esiin monella muullakin tavoin. Hän on romaanin pahis ja tietyllä tapaa tapahtumien keskiossa. Tarinassa on kuitenkin sivupolkuja, joiden merkitys juonen kulun kannalta jää hiukan epäselväksi. Toki alkoholisoitunut diplomaatin vaimo ja raiskaukseen tilaisuuden tullen kykenevä ujo aikamiespoika alle- viivaavat sitä, että mikään ei välttämättä ole sitä miltä päälle päin näyttää.

Ja on niinkin, että elämä on enemmän mosaikkia kuin selkeäjuoninen tapahtumien ketju. *Tanssipartnerin* aihe on tärkeä, mutta tarinan toteutus ei aivan yllä esiköisen tasolle. En tiedä onko teosta viimeistelty kiireellä, sillä pieniä huolimattomuusvirheitä tekstiin on jäänyt. Muutamassa kohtaa henkilön nimi vaihtuu kesken kaiken, Alisasta muun muassa tulee kertaalleen Anneli.

Kimmo Rantanen

Chisu Ruisrockissa vuonna 2019. Artisti on yksi ensi kesän Pori Jazzin esiintyjistä.

Pori Jazz julkisti yhdeksän uutta esiintyjää

Turun Sanomat

Pori Jazzin ohjelmisto on täydentynyt yhdeksällä esiintyjällä. Tulevan kesän festivaalilla esiintyvät muun muassa **Yola**, R&B-tähti **Tinashe**, jazzlaulaja **Gretchen Parlato**, **Chisu** ja **Juhani Aaltonen**. Chisu on kertonut jättävänsä soolouransa tämän vuoden jälkeen.

86-vuotiaasta saksofonisti-huilisti **Juhani Aaltosta** julhistetetaan Kirjurinluodossa 14. kesäkuuta, jolloin hän konsertoi itselleen läheisten musiikoiden kanssa. Aaltosen rinnalla näh-

dään muun muassa **Heikki Sarmanto**, **Iro Haarla** ja **Raoul Björkenheim**. Aaltonen teki ensiesiintymisensä Kirjurinluodossa jo vuonna 1967.

Pori Jazzin julkistamat muut esiintyjät ovat vibrafonisti **Joel Ross**, laulajatulokas **Lady Blackbird**, maailmanmusiikin kärkinimi **Mdou Moctar** sekä rumpali **Nate Smith** Kinfolk-yhtyeensä kanssa.

Jo aiemmin julkistettuja esiintyjä ovat John Legend, Simply Red, Lewis Capaldi, Emeli Sandé, Charles Lloyd feat. Bill Frisell ja Thundercat. Festivaali järjestetään 8.–16. heinäkuuta.